

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЖИТОМИРСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

05 квітня 2018 року № 4-р/к

Справа № 03-08/25-15

м. Житомир

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Житомирське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – **територіальне відділення**), розглянувши матеріали справи № 03-08/25-15 про порушення суб'єктом господарювання в особі дочірнього підприємства “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” та публічного акціонерного товариства “Вінницягаз” законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛО:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Розгляд справи № 03-08/25-15 (далі – справа) здійснюється у зв'язку з встановленням суб'єктом господарювання в особі дочірнього підприємства “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” та публічного акціонерного товариства “Вінницягаз” у період з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області.

2. СТОРОНИ

- (2) Відповідачами у справі є наступні суб'єкти господарювання:
- (i) Дочірнє підприємство “Пропан” публічного акціонерного товариства “Житомиргаз” (с. Станишівка, Житомирська область, ідентифікаційний код 30928236) (далі – **ДП “Пропан”, Підприємство, Відповідач 1**).
 - (ii) Публічне акціонерне товариство “Вінницягаз” (м. Вінниця, ідентифікаційний код 03338649) (далі – **ПАТ “Вінницягаз”, Товариство, Відповідач 2**).

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (3) На підставі доручення Антимонопольного комітету України від 24.01.2014 до № 12-01/10135 територіальним відділенням проведено дослідження ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом для потреб населення.
- (4) За результатами проведеного дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету

України від 30.05.2014 № 1.17/-27р розпочато розгляд справи № 4.5-27/2014 за ознаками вчинення ДП “Пропан” порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Житомирської (крім м. Коростишева та Коростишівського району), Київської та Вінницької областей шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 28.04.2015 № 26-рк розпочато розгляд справи № 03-08/25-15 за ознаками вчинення ПАТ “Вінницягаз” та ДП “Пропан” порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Вінницької області, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (6) Відповідно до доручення Антимонопольного комітету України від 08.05.2015 № 13-09/301 матеріали справи № 03-08/25-15 передані на розгляд до Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (7) На підставі доручення Антимонопольного комітету України від 17.08.2015 № 13-01/631 з метою забезпечення доказів, зокрема, у справах № 03-08/25-15 та № 4.5-27/2014, проведено позапланові виїзні перевірки:
 - (i) ДП “Пропан” (наказ Голови Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.09.2015 № 11);
 - (ii) ПАТ “Вінницягаз” (наказ Голови Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 08.09.2015 № 13).
- (8) За результатами перевірки додержання законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ “Вінницягаз” складено акт від 01.10.2015 № 03/04, який міститься в матеріалах справи.
- (9) Заперечення ПАТ “Вінницягаз” на акт перевірки від 01.10.2015 № 03/04, надані листом від 02.10.2015 № 07-15-4491, який також міститься в матеріалах справи.
- (10) За результатами перевірки додержання законодавства про захист економічної конкуренції ДП “Пропан” складено акт від 30.10.2015 № 1.15/2АК, який міститься в матеріалах справи.
- (11) Заперечення ДП “Пропан” на акт перевірки від 30.10.2015 № 1.15/2АК надані листом від 16.12.2015 № 2172, який також міститься в матеріалах справи.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (12) Монопольне (домінуюче) становище визначено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика).

- (13) Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.1.1. Група суб'єктів господарювання.

ДП “Пропан”

ДП “Пропан” є юридичною особою, яка здійснює свою діяльність відповідно до статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів відкритого акціонерного товариства “Житомиргаз” (протокол № 14 від 12.12.2008). Державну реєстрацію змін до установчих документів проведено державним реєстратором Житомирського районної державної адміністрації Житомирської області 18.12.2008 № 12871050005002295.

- (14) Відповідно до статуту метою діяльності ДП “Пропан” є одержання прибутку від усіх видів торгівельної, комерційної, виробничої, фінансової та іншої діяльності, дозволеної законодавчими актами України. Підприємство має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в банківських установах; фірмовий знак, який затверджується директором Підприємства і реєструється у відповідності до чинного законодавства України, печатку зі своїм найменуванням і номером ідентифікаційного коду, штампи, фірмові бланки та інші притаманні юридичній особі реквізити.
- (15) Основними статутними видами діяльності ДП “Пропан” є: закупівля газу від заводів – виробників та посередницьких структур по прямих договорах (угодах) та реалізація скрапленого газу населенню та іншим категоріям споживачів; ремонт та опосвідчення газових балонів, тощо.
- (16) Основними видами діяльності ДП “Пропан” є:
- (i) оптова торгівля хімічними продуктами (код класифікації видів економічної діяльності – 46.75);
 - (ii) оптова торгівля іншими проміжними продуктами (код класифікації видів економічної діяльності – 46.76);
 - (iii) роздрібна торгівля іншими неживаними товарами в спеціалізованих магазинах (код класифікації видів економічної діяльності – 47.78);
 - (iv) неспеціалізована оптова торгівля (код класифікації видів економічної діяльності – 46.90);
 - (v) оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами (код класифікації видів економічної діяльності – 46.71);
 - (vi) роздрібна торгівля паливом (код класифікації видів економічної діяльності – 47.30).
- (17) Суб'єктами господарювання, які станом на 01.06.2015 пов'язані з ДП “Пропан” відносинами контролю в значенні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” є:
- (i) _____;
 - (ii) _____;
 - (iii) _____;
 - (iv) _____.

ПАТ “Вінницягаз”

- (18) ПАТ “Вінницягаз” є юридичною особою, яка здійснює свою діяльність відповідно до статуту, нова редакція якого затверджена загальними зборами акціонерів публічного акціонерного товариства “Вінницягаз” (протокол № 1 від 17.04.2013).
- (19) Відповідно до статуту ПАТ “Вінницягаз” цілями створення і діяльності Товариства є отримання прибутку, підвищення прибутковості виробництва, збільшення вартості Товариства, забезпечення ефективного функціонування і розвитку системи облікового забезпечення споживачів природним та/або скрапленим газом. Товариство має самостійний баланс, круглу печатку та штампи із своїм найменуванням, фірмові бланки, знаки для товарів та послуг, промислові зразки та інші об’єкти інтелектуальної власності Товариства, має право відкривати (закривати) поточні, валютні, депозитні та інші рахунки в банківських установах.
- (20) Основними статутними видами діяльності ПАТ “Вінницягаз” є, зокрема: надання населенню, бюджетним організаціям, промисловим та комунальним підприємствам, а також іншим суб’єктам підприємницької діяльності послуг з розподілу природного, нафтового газу та газу (метану) вугільних родовищ та постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ скрапленого газу; придбання та постачання природного газу, газу(метану) вугільних родовищ за регульованим та нерегульованим тарифом; придбання, реалізація та постачання споживачам скрапленого газу; будівництво; проектні роботи; фінансово-економічна діяльність, тощо.
- (21) Основними видами діяльності ПАТ “Вінницягаз” є:
- (i) розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи (код класифікації видів економічної діяльності – 35.22);
 - (ii) торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи (код класифікації видів економічної діяльності – 35.23);
 - (iii) монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код класифікації видів економічної діяльності – 43.22);
 - (iv) будівництво трубопроводів (код класифікації видів економічної діяльності – 42.21).
- (22) За інформацією ПАТ “Вінницягаз”, суб’єктами господарювання, які станом на 01.06.2015 року пов’язані з Товариством відносинами контролю в значенні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” є:
- (i) _____;
 - (ii) _____.
- (23) ПАТ “Вінницягаз” входить до складу групи суб’єктів господарювання – газорозподільних та газопостачальних підприємств, що здійснюють ліцензовану діяльність з постачання природного газу та його розподілу газорозподільними мережами, які пов’язані відносинами контролю через ПАТ “НАК “Нафтогаз України” в силу чинного законодавства, що регулює питання ринку природного та скрапленого газу в Україні.
- (24) Між ПАТ “Вінницягаз” та ДП “Пропан” укладено договір-доручення від 22.11.2012 № 1649/12-юр/390 (далі – Договір-доручення).
- (25) Відповідно до пункту 1.1 Договору-доручення та додаткової угоди від 10.04.2013 № 1 до Договору-доручення (далі – додаткова угода 1), Довіритель (ПАТ “Вінницягаз”) доручає, а Повірений (ДП “Пропан”) зобов’язується від імені та за рахунок Довірителя здійснювати реалізацію скрапленого вуглеводневого газу для

потреб споживачів Вінницької області, придбаного на спеціалізованому аукціоні, згідно їх заявок.

- (26) Згідно з пунктом 2.1 Договору-доручення Повірений не має права розпоряджатись переданим йому скрапленим вуглеводневим газом для потреб населення Вінницької області на свій розсуд.
- (27) Відповідно до пункту 2.2 Договору-доручення та додаткової угоди 1 Довіритель передає Повіреному скраплений газ, обсяг якого визначається в Завданнях на реалізацію скрапленого газу, які підписуються Довірителем та Повіреним щомісячно, **до 25 числа місяця**, який передує місяцю, в якому буде здійснюватися реалізація скрапленого газу. Скраплений газ Довіритель передає Повіреному за адресою розташування заводу – виробника скрапленого газу.
- (28) Пунктом 2.3 додаткової угоди до Договору-доручення встановлено, що відпускна ціна на скраплений газ (ціна реалізації скрапленого газу споживачу) визначається Довірителем.
- (29) Пунктом 2.4 Договору-доручення та пунктом 2.5 додаткової угоди 1 передбачено, що Довіритель передає Повіреному скраплений газ в обсягах, погоджених Сторонами в Завданнях **до 28 числа місяця**, який передує місяцю, в якому буде здійснюватись реалізація скрапленого газу. Приймання – передача скрапленого газу, необхідного для реалізації згідно з підписаним Завданням, здійснюється Сторонами з оформленням відповідного акту прийому – передачі.
- (30) Згідно з пунктом 5.1 Договору-доручення Повірений за виконання своїх зобов'язань за цим Договором має право на винагороду, яка розраховується як добуток кількості реалізованих балонів за звітний місяць та різниці ціни балона газу, ціни газу в окремо взятому балоні (витрати Довірителя) та витрат, пов'язаних з наливом газу, послугами біржі та ін. (витрати Довірителя).
- (31) Додатковою угодою від 05.05.2015 № 4 до Договору-доручення (далі – додаткова угода 2) внесені зміни та викладено пункт 2.3 Договору-доручення в наступній редакції:
- (i) *“Ціна реалізації скрапленого газу споживачу визначається Довірителем та доводиться до Повіреного. Довіритель доручає Повіреному, за необхідності, самостійно додати до ціни суми податків та/або зборів, обов'язки щодо сплати яких, покладені на Повіреного чинним законодавством.*
 - (ii) *Повірений повідомляє Довірителя про розмір самостійно доданої до ціни суми податків та/або зборів.*
 - (iii) *Довіритель публікує в засобах масової інформації спільно складену з Повіреним відпускну ціну для населення. Довіритель доводить до відома державного органу, що здійснює регулювання цін на скраплений газ для населення спільно складену з Повіреним ціну.”*
- (32) Додатковою угодою 2 внесені зміни та викладено пункт 2.4 Договору-доручення в наступній редакції:
- (i) *“Довіритель передає Повіреному скраплений газ в обсягах, погоджених Сторонами в Завданнях. Приймання – передача скрапленого газу здійснюється Сторонами з оформленням відповідного акту прийому – передачі за ціною реалізації скрапленого газу, визначеною Довірителем та доведеною ним до Повіреного.”*
- (33) Додатковою угодою 2 внесені зміни та викладено пункт 5.1 Договору-доручення в

наступній редакції:

- (i) “Повірений за виконання своїх зобов’язань за цим Договором має право на винагороду, яка розраховується як добуток кількості реалізованих балонів за звітний місяць та різниці ціни балона реалізованого газу без самостійно доданої Повіреним суми податків та/або зборів, обов’язок щодо сплати яких покладено на нього чинним законодавством, ціни газу в окремо взятому балоні (витрати Довірителя) та витрат, пов’язаних з наливом газу, послугами біржі та ін. (витрати Довірителя)”.
- (34) Отже, укладання вказаного Договору-доручення дає ПАТ “Вінницягаз” можливість давати обов’язкові до виконання вказівки, визначати умови господарської діяльності ДП “Пропан”, та як наслідок, чинити вирішальний вплив на господарську діяльність Підприємства.
- (35) Зважаючи на викладене, ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” пов’язані відносинами контролю у значенні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” та здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі скрапленим вуглеводневим газом для побутових потреб населення (у балонах) в межах Вінницької області як єдиний суб’єкт господарювання.
- 4.1.2. Конкретний товар, який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цими суб’єктами господарювання.**
- (36) Товаром, який продається ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз”, є скраплений вуглеводневий газ, що використовується для побутових потреб населення.
- (37) Також ПАТ “Вінницягаз” та ДП “Пропан”, та інші суб’єкти господарювання – покупці скрапленого газу на аукціонах, придбають скраплений газ у єдиних постачальників, якими є контрольовані ПАТ “НАК “Нафтогаз України” підприємства – ПАТ “Укрнафта” та ПАТ “Укргазвидобування”.
- 4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище.**
- (38) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб’єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (39) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

Споживчі характеристики

- (40) Споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (41) Для побутових потреб населення скраплений вуглеводневий газ використовується поряд з природним газом, твердим паливом та електричною енергією.
- (42) Однак, ці товари мають різні фізичні властивості, якісні показники та експлуатаційні характеристики.

- (43) Зокрема, за функціональним призначенням скраплений газ в балонах використовується, як правило, лише для приготування їжі, в той час як природний газ, тверде паливо та електрична енергія використовуються як для приготування їжі так і для опалення приміщень.
- (44) За фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками скраплений газ в балонах, природний газ, тверде паливо та електрична енергія відрізняються тим, що для використання цих товарів для приготування їжі потребують наявності у покупця (населення) певного типу обладнання (для природного газу – газова плита, для електричної енергії – електроплита, для скрапленого газу в балонах – газобалонна установка, для твердого палива – піч).
- (45) Тобто, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія мають різні споживчі характеристики.

Умови споживання

- (46) Використання скрапленого газу для побутових потреб вимагає від споживача наявності лише газобалонного обладнання.
- (47) Необхідною умовою для використання природного газу для побутових потреб є наявність приєднання об'єкта споживача до газорозподільних мереж.
- (48) Умовами споживання електричної енергії, крім наявності електроплити, є наявність дозволеної необхідної приєднаної потужності.
- (49) Для споживання твердого палива необхідною умовою є наявність печі певної конструкції, яка дозволяє використовувати її не лише для опалення приміщення, а і для приготування їжі.
- (50) Відтак, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, мають різні умови споживання.

Умови реалізації

- (51) Умови реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) визначаються Правилами роздрібної торгівлі та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення та інших споживачів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 № 1790 (далі – Правила).
- (52) Відповідно до пункту 21 Правил роздрібної торгівлі та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення здійснюють:
- (i) спеціалізовані підприємства, в тому числі і ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз”, які мають дозволи Держнаглядохоронпраці на надання послуг з постачання газу, торгові патенти для роздрібної торгівлі, забезпечені аварійно-диспетчерськими службами, оперативним зв'язком "04", підрозділами аварійно-відновних робіт, а також мають виробничу базу, необхідну для виконання всіх видів робіт для забезпечення безперебійного та безаварійного газопостачання;
 - (ii) інші суб'єкти підприємницької діяльності, які мають дозволи Держнаглядохоронпраці на цей вид діяльності і торгові патенти для роздрібної торгівлі.
- (53) Відповідно до статті 4¹ Закону України “Про нафту і газ” підприємства, частка держави у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше, господарські товариства,

50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, учасники договорів про спільну діяльність, та/або особи, уповноважені договорами про спільну діяльність, укладеними за участю зазначених підприємств, щомісячно здійснюють продаж нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, видобутих на підставі спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами (крім обсягів, що використовуються на власні технологічні потреби), а також скрапленого газу – виключно на біржових аукціонах.

- (54) Порядок організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, скрапленого газу, визначення стартових цін на таких аукціонах, а також порядок визначення обсягів реалізації на біржових аукціонах скрапленого газу для потреб населення встановлюються Кабінетом Міністрів України.
- (55) Механізм організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу на внутрішньому ринку, в тому числі спеціалізованих аукціонів з продажу скрапленого газу для потреб населення, визначається Порядком організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 570 (далі – Порядок).
- (56) Згідно з пунктом 52 цього Порядку продаж скрапленого газу для потреб населення здійснюється на спеціалізованих аукціонах згідно із затвердженим аукціонним комітетом графіком.
- (57) Умови реалізації природного газу у період 2013 – 2015 років визначались Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, зі змінами. Починаючи з 16.07.2016 умови реалізації природного газу визначаються Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2494.
- (58) Умови реалізації електричної енергії визначаються Правилами користування електричною енергією для населення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 № 1357, зі змінами.
- (59) Умови реалізації твердого палива визначаються самим ринком.

Ціни

- (60) Система ціноутворення на скраплений газ, природний газ, електричну енергію та тверде паливо різна. Так, ціни (тарифи) на природний газ та електричну енергію встановлюються спеціально уповноваженим на це органом – Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Ціни на скраплений газ та тверде паливо, що відпускається населенню для комунально – побутових потреб, встановлюються суб'єктами господарювання самостійно з урахуванням обмежень рівня рентабельності, встановлених відповідними розпорядженнями обласних державних адміністрацій.
- (61) Враховуючи викладене, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, не є подібними з точки зору споживчих характеристик, умов споживання та реалізації, рівня цін.

4.3. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) скрапленого газу.

- (62) Основним продавцем скрапленого газу для побутових потреб населення на території Вінницької області є суб'єкт господарювання у складі:
- (i) ДП “Пропан”;
 - (ii) ПАТ “Вінницягаз”.

4.4. Визначення товарних меж ринку.

- (63) Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності.
- (64) З огляду на те, що скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, не є подібними з точки зору споживчих характеристик, умов споживання та реалізації, рівня цін, реалізація скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) не є взаємозамінною з реалізацією будь – якого іншого виду побутового палива.
- (65) Таким чином, товарними межами ринку є роздрібна реалізація скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

4.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- (66) Відповідно до Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (67) Відповідно до пункту 17 Порядку планування обсягів скрапленого газу, що необхідні для задоволення потреб населення у повному обсязі, здійснюється шляхом подання Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями разом з покупцями скрапленого газу для потреб населення інформації про обсяг такого газу за формою, встановленою Мінекономрозвитку за погодженням з Міненерговугіллям.
- (68) Відповідно до пункту 53 Порядку покупці скрапленого газу для потреб населення подають біржі до 15 числа місяця, в якому проводиться спеціалізований аукціон, інформацію про планові обсяги потреби регіону в скрапленому газі для потреб населення та планові обсяги закупівлі такого газу.
- (69) Відповідно до наказу по Підприємству від 01.10.2014 № 265/2 “Щодо безперебійного забезпечення населення скрапленим газом в балонах” заступники директора по Житомирському, Київському, Вінницькому, Хмельницькому, Рівненському та Полтавському регіонах зобов'язані здійснювати реалізацію скрапленого газу в балонах з обов'язковим отриманням заявок щодо потреби в забезпеченні скрапленим газом в балонах населення. Заявка щодо потреби в забезпеченні скрапленим газом в балонах населення повинна бути складена сільською, селищною, міською радою та

затверджена в районній адміністрації.

- (70) Відповідно до наказу по Підприємству від 01.10.2014 № 265/1 “Щодо впорядкування закупівлі скрапленого газу для комунально – побутових потреб населення” заступники директора по Житомирському, Київському, Вінницькому, Хмельницькому, Рівненському та Полтавському регіонах зобов’язані за п’ять днів до проведення спецаукціону на купівлю – продаж скрапленого газу для комунально – побутових потреб населення відповідного регіону подавати заявку щодо об’ємів закупівлі газу до Української універсальної біржі.
- (71) Відповідно до Договору-доручення реалізацію закупленого ПАТ “Вінницягаз” на спеціалізованих аукціонах скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області в межах Вінницької області здійснює ДП “Пропан”.
- (72) Таким чином, суб’єкт господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” здійснює реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення в межах Вінницької області.
- (73) Відповідно до Правил, реалізація скрапленого газу населенню відбувається шляхом доставки балонів з газом до споживача спеціалізованим автотранспортом. Забороняється продаж газу для побутових потреб населення безпосередньо з автомобільних цистерн для перевезення газу, автомобільних газозаправних станцій, автомобільних газозаправних пунктів та паливної системи автотранспортних засобів, переведених на скраплений газ, а також поза пунктами реалізації газу. Відповідальність за безпечне наповнення, зберігання, транспортування та реалізацію газу покладено на суб’єктів підприємницької діяльності.
- (74) Таким чином, споживачі (населення) не можуть на власний розсуд будь-де придбавати скраплений газ в балонах та перевозити його власним автотранспортом.
- (75) Враховуючи вищевикладене, територіальними (географічними) межами ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) визначено територію Вінницької області.

4.6. Встановлення проміжку часу, стосовно якого має визначатися становище суб’єктів господарювання на ринку – визначення часових меж ринку.

- (76) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно – грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (77) Часовими межами ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є календарний рік.
- (78) При цьому, оскільки ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” як єдиний суб’єкт господарювання здійснюють діяльність на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) на підставі договору – доручення від 22.11.2012 № 1649/12-юр/390, то дослідження дій суб’єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” на зазначеному ринку здійснювалося за період 2013 – 2014 роки та I півріччя 2015 року.

4.7. Визначення обсягів товару, який обертається на ринку.

- (79) Згідно з Методикою обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.

- (80) Підприємство листом від 27.07.2015 № 1039 повідомило, що діяльність з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в територіальних межах Вінницької області здійснюють також ТОВ “ВКФ “Сенс ЛТД” та ПП “Юрмакс Газ”, які виступають конкурентами Підприємства.
- (81) Зважаючи на вказане, територіальним відділенням опитано даних суб’єктів господарювання та встановлено наступне:
- (i) ТОВ “ВКФ “Сенс ЛТД” не здійснює реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) у територіальних межах Вінницької області (лист від 13.08.2015 № 486).
 - (ii) ПП “Юрмакс газ” здійснювалась реалізація скрапленого газу у балонах в межах Тульчинського та частині Тиврівського районів Вінницької області, який було придбано на комерційних аукціонах (лист від 10.08.2015 № 43).
- (82) Разом з тим ПП “Юрмакс газ” не є конкурентом ДП “Пропан”, оскільки ринок реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є регульованим, а газ для побутових потреб населення закуповується на спеціалізованих аукціонах з продажу скрапленого газу для побутових потреб населення. При цьому, роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу у ПП “Юрмакс” протягом 2014 року – I півріччя 2015 року була вищою приблизно на 50 %, ніж у ДП “Пропан”. Наприклад, у лютому 2014 року роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу у ПП “Юрмакс” становила 250 грн, у той час як у Підприємства – 157 грн.
- (83) Обсяг реалізації суб’єктом господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Вінницької області становить:
- (i) протягом 2013 року – 1 090,068 тонн;
 - (ii) протягом 2014 року – 1 984,962 тонн;
 - (iii) I півріччя 2015 року – 1 171,821 тонн.
- (84) Отже, загальний обсяг ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) Вінницької області за період 2013 – 2014 роки та I півріччя 2015 року становить 4246,851 тонн.

4.8. Розрахунок часток суб’єктів господарювання на ринку.

- (85) Відповідно до пункту 8.4 Методики, частка суб’єкта господарювання на ринку розраховується за формулою:

$$\text{Частка на ринку суб'єкта господарювання} = \frac{\text{Обсяг товарів, що реалізуються цим суб'єктом господарювання}}{\text{Загальний обсяг реалізації товару на ринку Вінницької області}} \times 100\%$$

- (86) Враховуючи загальний обсяг реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області та обсяг реалізації цього ж товару суб'єктом господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” за період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року встановлено, що частка суб'єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” на зазначеному ринку у визначених товарних, територіальних та часових межах складає 100%.
- 4.9. Складання переліку потенційних конкурентів, які можуть реалізовувати той самий або/та аналогічний товар (товарну групу) на ринку.**
- (87) Потенційними конкурентами вважаються: суб'єкти господарювання, які мають матеріально – технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари, що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (88) В межах Вінницької області у 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року були відсутні суб'єкти господарювання, які б могли бути потенційними конкурентами суб'єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).
- 4.10. Визначення бар'єрів вступу на ринок для суб'єктів господарювання, які реалізують або можуть реалізовувати той самий або/та аналогічний товар (товарну групу) на ринку.**
- (89) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження.
- (90) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є:
- (i) **адміністративні обмеження**, пов'язані з необхідністю придбання чи одержання в довгострокову оренду земельної ділянки, де буде розташовуватись виробнича база, та одержанням спеціального дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки;
 - (ii) **економічні та організаційні обмеження**, пов'язані з необхідністю значних фінансових затрат для організації виробництва, з наймом кваліфікованого персоналу, що має відповідні допуски до газонебезпечних робіт, значний строк окупності витрат.
- 4.11. Встановлення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта (суб'єктів) господарювання на ринку.**
- (91) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України “Про захист економічної конкуренції” суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (92) В межах Вінницької області, окрім суб'єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз”, відсутні інші суб'єкти господарювання, які протягом 2013, 2014 років та I півріччя 2015 року здійснювали реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).
- (93) **Враховуючи зазначене, суб'єкт господарювання в особі ДП “Пропан”**

та ПАТ “Вінницягаз” у 2013, 2014 роках та I півріччі 2015 року займав монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Вінницької області з часткою 100 відсотків.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА ЗАДІЯНОМУ РИНКУ.

- (94) ПАТ “Вінницягаз” протягом 2013, 2014 року та I півріччя 2015 року здійснювало придбання скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області на спеціалізованих аукціонах, про що свідчать аукціонні свідоцтва, видаткові накладні на одержання закупленого на аукціонах скрапленого газу, та товаро – транспортні накладні, у яких одержувачем вказано ПАТ “Вінницягаз”.
- (95) Розмір стартових цін на скраплений газ для побутових потреб населення, що придбався Товариством на спеціалізованих аукціонах у період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року змінювався лише двічі: з серпня 2014 року – 2665,83 грн/тонну, з березня 2015 року – 2666,17 грн/тонну без урахування ПДВ. У період з січня 2013 року по липень 2014 року розмір стартових цін на скраплений газ, що реалізовувався на спеціалізованих аукціонах, був незмінним та становив 1775 грн/тонну без урахування ПДВ.
- (96) Обсяги та вартість придбання ПАТ “Вінницягаз” скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах протягом зазначеного періоду наведені у додатку 1 до рішення.
- (97) Відповідно до Договору – доручення закуплений Товариством на спеціалізованих аукціонах скраплений газ передається ДП “Пропан” для подальшої його реалізації для побутових потреб населення Вінницької області, що підтверджується актами прийому – передачі скрапленого газу за договором – дорученням.
- (98) Обсяги та вартість скрапленого газу, переданого ПАТ “Вінницягаз” на реалізацію ДП “Пропан” протягом зазначеного періоду наведені у додатку 2 до рішення.
- (99) Обсяги та вартість скрапленого газу, реалізованого ДП “Пропан” для побутових потреб населення у Вінницькій області протягом 2013, 2014 року та I півріччя 2015 року наведені у додатку 3 до рішення.
- (100) У 2013 – 2014 роках наповнення балонів скрапленим газом для реалізації населенню Вінницької області здійснювалося на ГНС Станишівка (Житомирська область). Від даної ГНС здійснювалася доставка скрапленого газу населенню по дільницях Вінницької області.
- (101) Протягом досліджуваного періоду роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення Вінницької області змінювалася шість разів. Динаміка зміни роздрібної ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області наведена у таблиці 1.

Таблиця 1

Роздрібна ціна реалізації 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення Вінницької області, грн (з ПДВ)

	Період

	до 05.08.13	з 05.08.13	з 01.10.13	з 16.12.13	з 10.02.14	з 01.09.14	з 15.03.15	з 16.10.15
Грн/ балон (з ПДВ)	121,00	132,00	144,00	-	157,00	180,00	215,00	270,00

- (102)** При цьому, зміна середньозваженої вартості придбання скрапленого вуглеводневого газу ПАТ “Вінницягаз” на спеціалізованих аукціонах протягом 2013, 2014 років та I півріччя 2015 року (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) не корелювалася зі зміною середньозваженої вартості реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області, отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення.
- (103)** Так, зокрема, у серпні 2013 року середньозважена вартість придбання ПАТ “Вінницягаз” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) зменшилася на 5 відсотків порівняно з січнем 2013 року. При цьому, протягом січня – серпня 2013 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, збільшилася на 9 відсотків.
- (104)** Протягом вересня – жовтня 2013 року ДП “Пропан” не отримувало від ПАТ “Вінницягаз” скраплений газ для подальшої його реалізації для побутових потреб населення Вінницької області. Протягом вересня – жовтня 2013 року ДП “Пропан” реалізовувало для побутових потреб населення наявні залишки скрапленого вуглеводневого газу. При цьому, у жовтні 2013 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, збільшилася на 9 відсотків порівняно з вереснем 2013 року.
- (105)** Протягом січня – лютого 2014 року середньозважена вартість придбання ПАТ “Вінницягаз” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) залишалася практично незмінною. У той же час у лютому 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, збільшилася на 6,5 відсотка порівняно з січнем 2014 року.
- (106)** Протягом березня – липня 2014 року ДП “Пропан” не отримувало від ПАТ “Вінницягаз” скраплений газ для подальшої його реалізації для побутових потреб населення Вінницької області. Протягом березня – квітня 2014 року ДП “Пропан” реалізовувало для побутових потреб населення наявні залишки скрапленого вуглеводневого газу. При цьому, у березні та квітні 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, була більшою на 2,4 відсотка порівняно з лютим 2014 року.

- (107) У вересні 2014 року середньозважена вартість придбання ПАТ “Вінницягаз” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) зменшилася майже на 11 відсотків порівняно з серпнем 2014 року. При цьому, у вересні 2014 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, збільшилася на 14,6 відсотка порівняно з серпнем 2014 року.
- (108) Протягом вересня 2014 року – квітня 2015 року середньозважена вартість придбання ПАТ “Вінницягаз” скрапленого вуглеводневого газу на спеціалізованих аукціонах (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг) залишалася практично незмінною. У той же час у березні 2015 року середньозважена вартість реалізації ДП “Пропан” скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення Вінницької області (у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг), отриманого Підприємством на реалізацію за Договором – доручення, збільшилася на 10,6 відсотка порівняно з лютим 2015 року, а у квітні 2015 року – збільшилася майже на 8 відсотків порівняно з березнем 2015 року.
- (109) Динаміка середньозваженої вартості придбання та реалізації скрапленого вуглеводневого газу протягом досліджуваного періоду у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг наведена у додатку 4 до рішення.
- (110) В результаті аналізу динаміки зміни цін придбання та реалізації скрапленого газу, що використовується для побутових потреб населення, а також маржі, яку отримує суб’єкт господарювання в особі Підприємства та Товариства, встановлено, що при зростанні у період 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року закупівельної ціни газу на 50 відсотків (з 1775 грн/тонну до 2666,17 грн/тонну без урахування ПДВ) ціна реалізації газу в цей же період зросла на 77,7 відсотків (з 100,83 грн/балон до 179,17 грн/балон без урахування ПДВ), а маржа у перерахунку на 1 балон скрапленого газу підвищилася на 94,3 відсотка (з 63,41 грн/балон до 123,21 грн/балон), що свідчить про незалежність зростання роздрібної ціни скрапленого газу для побутових потреб населення від його закупівельної ціни.
- (111) Відповідно до Договору – доручення ДП “Пропан” протягом періоду дослідження одержувало від ПАТ “Вінницягаз” винагороду за реалізацію скрапленого газу для побутових потреб споживачів Вінницької області, зокрема: у 2013 році – 3 880,594 тис грн, у 2014 році – 8 626,129 тис грн, у I півріччі 2015 року – 8 401,874 тис грн.
- (112) При цьому, розмір винагороди за реалізацію скрапленого газу, отриманої ДП “Пропан”, у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг протягом періоду дослідження поступово зростає.
- (113) Так, зокрема, у лютому 2014 року розмір винагороди за реалізацію скрапленого газу, отриманої ДП “Пропан”, у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг, збільшився майже на 10 відсотків порівняно з січнем 2014 року.
- (114) У вересні 2014 року розмір винагороди за реалізацію скрапленого газу, отриманої ДП “Пропан”, у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг, збільшився на 45,7 відсотка порівняно з серпнем 2014 року.
- (115) У березні 2015 року розмір винагороди за реалізацію скрапленого газу, отриманої ДП “Пропан”, у перерахунку на 1 балон ємністю 21 кг, збільшився на 11,4 відсотка порівняно з лютим 2015 року, а у квітні 2015 року – збільшився на 16 відсотків

порівняно з березнем 2015 року.

- (116) **Враховуючи викладене, збільшення роздрібних цін реалізації 1 балона скрапленого газу було зумовлене збільшенням розміру винагороди, яку сплачувало ПАТ “Вінницягаз” за реалізацію ДП “Пропан” скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області.**
- (117) За результатами аналізу розрахунків вартості 1 балона скрапленого газу (ємністю 21 кг) для побутових потреб населення у Вінницькій області, які застосовувались Підприємством у 2014 році та I півріччі 2015 року встановлено наступне.
- (118) Формування калькуляцій 1 балона (ємністю 21 кг) скрапленого газу, що відпускається населенню Вінницької області, здійснює ДП “Пропан”. Сформовані калькуляції Підприємство надсилає на погодження до ПАТ “Вінницягаз”.
- (119) Підприємство при визначенні оптимального рівня витрат для реалізації скрапленого газу у балонах використовує калькуляційний метод планових розрахунків, враховуючи фактичні витрати базового періоду.
- (120) Підприємством були надані розрахунки та пояснення щодо формування роздрібною ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення у Вінницькій області, яка застосовувалася з 10.02.2014.
- (121) Відповідно до сформованих Підприємством планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню, планова вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області на 2014 рік становила 157,00 грн (з ПДВ).
- (122) За поясненням Підприємства, розрахунок планової ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення на 2014 рік здійснювався згідно “Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації”, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394.
- (123) Вихідними даними для планування ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення є: планові обсяги реалізації скрапленого газу; обсяги виконаних робіт, наданих послуг в натуральному та вартісному виразах; витрати матеріальних ресурсів, які використовуються при реалізації скрапленого газу, на опосвідчення та ремонт тари в натуральному та вартісному виразах.
- (124) Норми затрат праці передбачені законодавством та визначаються колективним договором і трудовими контрактами з окремими керівниками та фахівцями.
- (125) В результаті аналізу планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню встановлено таке.
- (126) Скраплений газ для населення Вінницької області у 2014 році транспортувався безпосередньо від постачальника до ГНС Станишівка (Житомирська область).
- (127) Плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2014 рік, що проходить через ГНС (Станишівка) становить 339,40 тонн, з них 301,00 тонна – це скраплений газ для населення, 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах, 18,50 тонн – для АГЗП (база Станишівка, АГЗП м. Житомир, вул. Корольова 21а).
- (128) Із 301,00 тонни скрапленого газу для населення, плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу для населення Вінницької області становить 95,00 тонн, для населення Житомирської та Київської областей – 126,00 та 80,00 тонн, відповідно.

- (129) Окрім вищезазначеного газу, Підприємством реалізується комерційний газ, який доставляється безпосередньо на АГЗП від заводу – виробника.
- (130) Станом на дату формування роздрібною ціною реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, яка застосовувалася з 10.02.2014, було враховано вартість придбання Товариством 1 тонни скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах у розмірі 1775,00 грн без урахування ПДВ.
- (131) Стаття витрат “Заробітна плата” складається з основної та додаткової заробітної плати, премії працівників, зайнятих при реалізації скрапленого газу для населення. Оплата праці проводиться згідно штатного розпису та колективного договору.
- (132) Так, витрати по заробітній платі, що закладена до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню Вінницької області, включають:
- (i) витрати на заробітну плату по ГНС (Станишівка) складають 232,03 грн/тону. Зазначені витрати розраховуються частково на 339,40 тонн, тобто, на весь плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2014 рік, що проходить через ГНС (Станишівка), та частково на 320,9 тонн (301,00 тонна – скраплений газ для населення та 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах), що проходить через ГНС (Станишівка);
 - (ii) витрати на додаткову заробітну плату по ГНС (Станишівка) складають 116,01 грн/т, що становить 50% від нарахованої заробітної плати, відповідно до положення про виплату премій за виконання виробничих завдань і функцій для працівників ДП “Пропан”;
 - (iii) витрати на заробітну плату по доставці балонів від ГНС (Станишівка) до дільниць та витрати на додаткову заробітну плату;
 - (iv) витрати на основну та додаткову заробітну плату по доставці скрапленого газу в балонах від дільниць до кінцевих споживачів, які формуються окремо по кожній області, виходячи із планованого місячного обсягу реалізації скрапленого газу.
- (133) Разом з тим, витрати на заробітну плату працівників відділу реалізації та розрахунків Підприємства, розраховані лише з врахуванням обсягів реалізації скрапленого газу Житомирської і Київської областей, тоді як ці витрати закладені і до собівартості скрапленого газу для потреб населення Вінницької області.
- (134) Так, відповідно до наданих Підприємством розрахунків, загальний фонд оплати праці працівників відділу реалізації та розрахунків Підприємства складає 11250 грн (7500 грн основної заробітної плати та 3750 грн додаткової заробітної плати) розподіляється на 592,25 тонни скрапленого газу (352 т газу, реалізованого в Житомирській області та 240,25 т газу, реалізованого в Київській області). Таким чином, загальна заробітна плата працівників відділу реалізації та розрахунків складає 18,99 грн/т. Проте, дані витрати закладаються і до собівартості скрапленого газу, що реалізується для потреб населення Вінницької області.
- (135) Листом від 15.12.2014 Підприємством надано пояснення щодо нарахування заробітної плати працівникам відділу реалізації та розрахунків, які не спростовують факту розрахунку витрат, що закладені до планових калькуляцій лише з врахуванням обсягу реалізації скрапленого газу у Житомирській та Київській областях, оскільки відповідно до технологічного процесу у 2014 році наповнення балонів для населення Вінницької області також відбувалося на ГНС Станишівка.
- (136) Стаття витрат “Нарахування на соціальні заходи” передбачає витрати на сплату

Єдиного соціального внеску – 37,26%.

- (137) Стаття витрат “Транспортування” включає витрати, пов’язані з доставкою скрапленого газу від заводу – виробника до ГНС.
- (138) Доставка скрапленого газу з пункту наливу до пункту призначення здійснюється залізничним транспортом. Послуги по перевезенню скрапленого газу залізничним транспортом надає ПАТ “Укрспецтрансгаз”.
- (139) Крім того, до витрат на транспортування включаються витрати по наливу скрапленого газу, який здійснює ПАТ “Укргазвидобування”.
- (140) Оскільки наповнення балонів скрапленим газом для реалізації населенню Житомирської, Київської та Вінницької областей відбувається на ГНС Станишівка (Житомирський р-н), то до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню у відповідних областях до статті витрат “Транспортування” закладена однакова сума у розмірі 406,58 грн, тоді як відповідно до листа ПАТ “Укрспецтрансгаз” від 06.02.2014 № 460/11, вартість транспортування 1 тонни скрапленого газу за маршрутом ст. Сенча – ст. Станишівка становить 487,98 грн/т. (без ПДВ). Витрати на послуги по наливу складають 145,50 грн/т, тоді як відповідно до додаткової угоди № 2 до договору № 105/13 від 25.01.2013 про надання послуг по наливу дані послуги у калькуляціях складають 145 грн/т (без ПДВ), що на 0,50 грн менше, ніж закладається до планових калькуляцій.
- (141) Крім того, в ході позапланової перевірки ПАТ “Вінницягаз” комісією Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України було виявлено включення ДП “Пропан” до калькуляції вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення витрат по наливу при відсутності їх окремо у видаткових накладних, виставлених ПАТ “Укрнафта” (Акт перевірки від 01.10.2015).
- (142) Стаття “Матеріальні витрати” у планових калькуляціях на відпуск скрапленого газу населенню в Вінницькій області включає витрати на: енергоносії (електроенергія, природний газ на власні потреби), паливно – мастильні матеріали, запчастини, МШП, матеріали, природні втрати скрапленого газу.
- (143) Формування витрат на електроенергію, природний газ на власні потреби, на паливно – мастильні матеріали для автомобілів, які доставляють скраплений газ для населення по дільницях здійснено, виходячи з фактичних витрат за 2013 рік.
- (144) Разом з тим, витрати на доставку скрапленого газу до абонента розраховано планово, виходячи з кількості доставленого газу.
- (145) До витрат на матеріали відносяться витрати на придбання: вентилів, кілець під вентиля, прокладок для балонів, пломб на балони “Кепсил” (за виключенням матеріалів, які використовуються на опосвідчення та ремонт тари).
- (146) Витрати на запчастини розраховувалися Підприємством, виходячи з потреби на запасні частини на кожний автомобіль, який здійснює доставку та реалізацію скрапленого газу для населення.
- (147) Отже, стаття “Матеріальні витрати” в планових калькуляціях на відпуск скрапленого газу населенню Вінницької області формується наступним чином:
- (i) витрати на природні втрати газу у розмірі 26,63 грн/т для Вінницької області, з розрахунку 1,5% від ціни газу;
 - (ii) витрати на матеріали у розмірі 118,17 грн/т є однаковими для Житомирської, Вінницької та Київської областей та розраховані на 320,9 тонн (301,00 тонна –

скраплений газ для населення та 19,90 тонн – потреба скрапленого газу для юридичних осіб в балонах), що проходить через ГНС (Станишівка);

- (iii) витрати на енергоносії, що складаються з витрат на енергоносії по ГНС (Станишівка) – 87,70 грн/т (розраховано на весь плановий місячний обсяг газу, що проходить через дану ГНС) та витрат на енергоносії по регіону;
 - (iv) витрати на запасні частини, що складаються з витрат на запасні частини до автомобілів, які обслуговують всі регіони (розраховуються на 320,9 тонн) та витрат на запасні частини до автомобілів, що обслуговують кожен окрему область (з розрахунку планового обсягу реалізації газу для населення по кожній області);
 - (v) витрати на паливно – мастильні матеріали, які формуються з витрат на паливно – мастильні матеріали на доставку газу в балонах на (119,78 грн/т з розрахунку на 320,9 тонн газу), витрат по кожній окремій дільниці з розрахунку на місячний плановий обсяг реалізації газу по кожному окремому регіону та з витрат на розвезення балонів кінцевим споживачам з розрахунку планового місячного обсягу реалізації скрапленого газу населенню у кожному окремому регіоні.
- (148) Стаття “Інші витрати” включає витрати на зв’язок, охорону, оренду, страхування, послуги сторонніх організацій, відрядження. Витрати на дані послуги формуються Підприємством згідно фактичних витрат за 2013 рік.
- (149) До орендної плати відносяться фактичні витрати на сплату орендної плати за основні засоби.
- (150) Розрахунок орендної плати здійснювався Підприємством на основі фактичних витрат за 2013 рік та планових середньомісячних обсягів реалізації скрапленого газу по кожній області.
- (151) Слід зазначити, що між Підприємством та Товариством 22.11.2012 було укладено:
- (i) договір оренди майна № 1647/12-юр/388 (далі – Договір оренди майна);
 - (ii) договір оренди автотранспортних засобів № 1648/12-юр/389 (далі – Договір оренди автотранспортних засобів).
- (152) Відповідно до Договору оренди майна Орендодавець (ПАТ “Вінницягаз”) передає, а Орендар (ДП “Пропан”) приймає у строкове платне користування рухоме майно – обладнання та нерухоме майно, разом з прилеглою територією, перелік якого з зазначенням адреси по кожному об’єкту окремо визначений у додатку № 1 до цього договору. Зокрема, відповідно до вказаного договору Товариством було передано в оренду Підприємству Вінницьку ГНС, 10 дільниць, паливно – пересувний заправник, обладнання, що використовується для заправки скрапленого газу в балони та для реалізації скрапленого газу через АГЗП, розрахунково – касові апарати, що використовуються на АЗС, заправну колонку типу АЗСГ, тощо.
- (153) Згідно з Договором оренди автотранспортних засобів Орендодавець (ПАТ “Вінницягаз”) передає, а Орендар (ДП “Пропан”) приймає у строкове платне користування рухоме майно – автотранспортні засоби, перелік яких із зазначенням марки, моделі, державного реєстраційного номера та року випуску по кожному об’єкту окремо, визначений у додатку № 1 до цього договору. Зокрема, відповідно до вказаного договору Товариством було передано в оренду Підприємству 58 автотранспортних засобів, в тому числі 25 клітей, 2 сідлових тягачі, 20 АЦЖГ та цистерн, 2 напівпричепи АЦЖГ.

- (154) За оренду нерухомого та рухомого майна відповідно до зазначених договорів оренди ДП “Пропан” сплатило ПАТ “Вінницягаз” орендну плату у такому розмірі: 2013 рік – 731,622 тис грн, 2014 рік – 1 021,093 тис грн, I півріччя 2015 року – 616,824 тис грн.
- (155) За результатами аналізу Договору оренди майна, Договору оренди автотранспортних засобів, а також додатків до них, які містять переліки орендованого майна, обладнання та автотранспортних засобів, Відділенням встановлено, що окреме орендоване обладнання використовується не тільки для здійснення діяльності з реалізації скрапленого газу населенню, а і для інших видів діяльності.
- (156) Підприємством повідомлено, що розрахунок орендної плати здійснювався на основі вартості згідно з договорами оренди. У вартість договорів оренди входять всі об’єкти цілісного майнового комплексу, які необхідні для здійснення реалізації скрапленого газу. При цьому даний майновий комплекс неможливо розділити по – об’єктно. Разом з тим, економістом Підприємства було повідомлено, що до витрат на орендну плату, які закладалися у калькуляції, що застосовувалася з 10.02.2014, було закладено частину витрат на орендну плату.
- (157) Відділення не приймає дане пояснення Підприємства до уваги, оскільки у планових калькуляціях вартості скрапленого газу, що реалізується для населення Вінницької та Київської областей, дані витрати складають 390,70 грн та 480,06 грн, та були зменшені до 50,00 грн в Вінницькій області і до 100,00 грн в Київській області. Тоді як витрати на оренду майна в Житомирській області і в плановій калькуляції, і в калькуляції, що застосовувалася з 10.02.2014 закладені на рівні 31,50 грн.
- (158) Крім того, згідно з додатками до договорів оренди та актів приймання-передачі основних засобів, Підприємство бере в оренду автогазозаправні пункти (далі – АГЗП), обладнання для АГЗП, резервуари для зберігання скрапленого газу, причепи-цистерни, тощо. Вищезазначене обладнання використовується Підприємством для здійснення діяльності з реалізації скрапленого газу, що використовується в якості моторного пального.
- (159) Оскільки, як було зазначено Підприємством, в оренду передається цілісний майновий комплекс і немає можливості виокремити обладнання, яке необхідне для реалізації скрапленого газу (у балонах) для потреб населення, то витрати на оренду майна, передбачені договорами оренди, повинні розподілятися пропорційно до всього обсягу реалізованого скрапленого газу на певній території.
- (160) Наступним видом витрат, що закладається до вартості скрапленого газу (у балонах) для населення, є відсоток сплати ТБ “Перша незалежна біржа” комісійного збору за організацію та проведення аукціону у розмірі 0,5% від вартості придбаного товару у розмірі 8,80 грн/т без ПДВ.
- (161) Витрати на опосвідчення та ремонт тари включають витрати на матеріали у кількісному та вартісному виразах, які використовуються на ремонт та переосвідчення балонів згідно ДНАОП 0.00-1.07.-94 “Правила побудови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском”.
- (162) Витрати на опосвідчення та ремонт тари, що закладаються до планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню Вінницької області становлять 413,89 грн/т і включають огляд та випробування балонів (з розрахунку 40% від загальної кількості балонів, необхідних для реалізації 301,00 тонни газу для населення), комплексний ремонт балонів (з розрахунку 20% від загальної кількості балонів, необхідних для реалізації 301,00 тонни газу для населення) та витрати на матеріали для проведення вищезазначених робіт.

- (163) До статті витрат “Загальногосподарські витрати” відносяться загальновиробничі витрати та адміністративні витрати, а саме: на утримання апарату управління та іншого загальновиробничого персоналу, на службові відрядження, на утримання основних засобів та інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення, послуги банків, витрати на паливно-мастильні матеріали, матеріали, запчастини та інші витрати.
- (164) Загальновиробничі витрати розподіляються по видах діяльності за базою розподілу. Згідно з обліковою політикою Підприємства базою розподілу загальногосподарських витрат є основна заробітна плата.
- (165) Враховуючи вищезазначене, а також те, що розрахунок витрат здійснюється на 1 тону, то загальногосподарські витрати повинні носити сталий характер.
- (166) Крім того, планова калькуляція на відпуск скрапленого газу у Вінницькій області включає рентабельність на рівні 4,79%.
- (167) Відповідно до пункту 12 Додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 “Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації регулюють (встановлюють) торговельні (постачальницько-збутові) надбавки, нормативи рентабельності на паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф’яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб.
- (168) Розпорядженням голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 “Про регулювання цін на газ скраплений”, яке є діючим на даний час, суб’єктам підприємницької діяльності незалежно від форм власності та організаційно – правових форм при здійсненні торговельної діяльності газом скрапленим, що відпускається населенню для побутових потреб, обмежено рівень рентабельності до 5 відсотків.
- (169) Розпорядженням голови Вінницької обласної державної адміністрації від 11.02.2005 № 40 “Про встановлення граничного рівня рентабельності при формуванні роздрібних цін на скраплений вуглеводневий газ для побутових потреб населення” встановлено граничний рівень рентабельності у розмірі 7% до економічно-обґрунтованих власних витрат підприємств для всіх суб’єктів підприємницької діяльності, що реалізують населенню для побутових потреб скраплений вуглеводневий газ (без урахування витрат на його закупівлю).
- (170) При цьому, наказами по Підприємству від 10.02.2014 № 50 та № 51 встановлено відпускні ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької та Київської областей на рівні 157,00 грн (з ПДВ), що нижче від планових на 16,5% та відповідно 30,2%; Житомирської і Хмельницької областей – на рівні 172,00 грн (з ПДВ), що відповідно нижче від планових на 5,2% та 26,7%.
- (171) З врахуванням даних наказів Підприємством сформовано калькуляції на відпускну ціну (ціну реалізації) 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей, у яких зменшено статті витрат, порівняно до планових розрахункових витрат.
- (172) За поясненням Підприємства при формуванні ціни реалізації 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення по кожній області витрати коригувались постатейно шляхом зменшення витрат порівняно до реальних розрахованих, які

склалися по кожній області окремо для здійснення реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення.

- (173) Таким чином, планова вартість 1 балона скрапленого газу для населення Вінницької області зменшена на 31,00 грн (з 188,00 грн до 157,00 грн) за рахунок зменшення таких статей витрат, як “Заробітна плата з нарахуванням на соціальні заходи”, “Інші витрати”, “Опосвідчення та ремонт тари”, “Матеріали”, “Загальновиробничі”, “Паливо-мастильні матеріали”, а також прибутку.
- (174) З метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, в ході розгляду справи № 4.5-27/2014 адміністративною колегією Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України було надано ДП “Пропан” обов’язкові для розгляду рекомендації від 15.01.2015 № 1 рк/к, а саме: припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом розрахунку та встановлення економічно обґрунтованої ціни на скраплений газ для побутових потреб населення (у балонах).
- (175) На виконання зазначених рекомендацій Підприємство повідомило територіальне відділення, що ним вжито всіх заходів щодо встановлення економічно обґрунтованого та прозорого механізму формування ціни на балонний скраплений газ для побутових потреб населення, а саме:
- (i) при розрахунку ціни на скраплений газ застосовувався єдиний підхід та єдиний механізм ціноутворення на підприємстві (Підприємством розрахована планова вартість скрапленого газу для побутових потреб населення, яка становить 180,00 грн в Житомирській та Вінницькій областях, 189,58 грн – в Київській області та 184,80 грн в Хмельницькій області. Разом з тим, Підприємством у вищезазначених чотирьох областях застосовувалася вартість 1 балона у розмірі 180 грн, що складає 100% від планової вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської та Вінницької області, 94,95% та 97,40% відповідно, від планової вартості 1 балона скрапленого газу в Київській та Хмельницькій областях);
 - (ii) вжито заходів щодо розподілу об’єктів орендованого майна для відображення у собівартості економічно обґрунтованих витрат у розрахунку ціни на 2015 році (при аналізі наданих калькуляцій вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей встановлено, що витрати на оренду майна не закладені до калькуляцій);
 - (iii) при формуванні собівартості застосований коефіцієнт розподілу загальновиробничих витрат (відповідно до наданих калькуляцій даний коефіцієнт становить 0,95);
 - (iv) при формуванні вартості одного балона газу Підприємство прийняло за основу єдиний рівень рентабельності, відповідно до розпорядження голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 (разом з тим, Підприємством визначено різні рівні рентабельності при розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу. Так для побутових потреб населення Житомирської області рентабельність визначена на рівні 4,43%, для побутових потреб населення Вінницької області – 4,15%; для побутових потреб населення Київської області – 0,31%, для побутових потреб населення Хмельницької області – 0,17%);

- (v) відобразило зміни в Положенні про калькулювання на скраплений газ (роботи, послуги) на 2015 рік.
- (176) Враховуючи викладене, ДП “Пропан” не виконано рекомендації адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділенням Антимонопольного комітету України від 15.01.2015 № 1-рк/к та не припинено дії, які полягають у встановленні на 2014 рік економічно необґрунтованих цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення, зокрема Вінницької області.
- (177) Відповідно до наказу Підприємства від 13.03.2015 № 102 “Про відпускні ціни на скраплений газ” з 15.03.2015 встановлено відпускну ціну 1 балона скрапленого газу, вагою 21 кг, для комунально-побутових потреб населення Вінницької області в розмірі 215,00 грн (з ПДВ).
- (178) За інформацією Підприємства, розрахунок планових калькуляцій на відпуск скрапленого газу населенню, планова вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення на 2015 рік здійснюється відповідно до:
- (i) “Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації”, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394;
 - (ii) Положення з планування, обліку витрат і калькулювання реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, затвердженого наказом Підприємства від 03.01.2015 № 01.
- (179) Таким чином, виробнича планова собівартість скрапленого газу, що реалізується населенню включає:
- (i) прямі матеріальні витрати;
 - (ii) витрати на оплату праці з відрахуванням на соціальні заходи та інші витрати та заохочення;
 - (iii) інші прямі витрати, які включають амортизацію, орендну плату, матеріальні витрати, витрати на паливно-мастильні матеріали та інші витрати;
 - (iv) загальновиробничі та загальногосподарські (адміністративні) витрати, які пов’язані з організацією виробництва.
- (180) До ціни реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення, крім собівартості, включається рівень рентабельності, затверджений згідно з наказом ПАТ “Житомиргаз” від 15.03.2015 №137-1, що становить 4,5%, а також податки.
- (181) Згідно ст. 215.1 Податкового кодексу України, скраплений газ є підакцизним товаром.
- (182) Відповідно до статті 215.1 Податкового Кодексу України, для підакцизних товарів, реалізованих згідно статей даного Кодексу, ставка податку встановлюється у відсотках від вартості (з податком на додану вартість), у розмірі 5%.
- (183) Відповідно до технологічного регламенту Підприємства у 2015 році надходження скрапленого газу для потреб населення Вінницької області від заводу – виробника здійснюється залізничним транспортом до ГНС Станишівка та автомобільним транспортом до Ямпільського ГНП. Наповнення балонів, проведення регламентних робіт з технічного опосвідчення, пломбування та ремонту балонів для всієї області проводиться також на ГНС Станишівка та Ямпільському ГНП.
- (184) Так, ГНС Станишівка забезпечує скрапленням газом населення Вінницького та Оратівського районів у обсязі 28 тонн. А решту районів Вінницької області

забезпечує Ямпільський ГНП в обсязі 232 тонни. Крім того, через ГНП Ямпіль проходить 1 тонна скрапленого газу для юридичних осіб та 75 тонн скрапленого газу для АГЗП.

- (185) Зважаючи на те, що частина скрапленого газу для побутових потреб населення проходить через ГНС Станишівка, то розрахунки вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області також включаються витрати і по ГНС Станишівка.
- (186) Плановий місячний обсяг реалізації скрапленого газу на 2015 рік, що проходить через ГНС (Станишівка) становить 436 тонн, з них – 398 тонн скраплений газ для потреб населення (Житомирська – 230 тонн; Київська – 140 тонн, Вінницька (Вінницький і Оратівський райони) – 28 тонн), 15 тонн – потреба скрапленого газу в балонах для юридичних осіб, 23 тонни – для АГЗП (ГНС Станишівка та АГЗП, що знаходиться за адресою: м. Житомир, вул. Корольова 21а).
- (187) За результатами аналізу планової калькуляції Підприємства на відпуск скрапленого газу населенню в Вінницькій області, на підставі якої наказом Підприємства від 13.03.2015 № 102 “Про відпускі ціни на скраплений газ” з 15.03.2015 встановлено відпускну ціну 1 балона скрапленого газу, вагою 21 кг, для комунально-побутових потреб населення Вінницької області в розмірі 215,00 грн (з ПДВ), територіальним відділенням встановлено наступне.
- (188) Товариство придбаває скраплений газ для побутових потреб населення на спеціалізованому аукціоні з продажу скрапленого газу для побутових потреб населення, за результатами якого з постачальником укладається договір купівлі – продажу скрапленого газу. Вартість 1 тонни газу, придбаного на спеціалізованому аукціоні, становила **2665,83** грн.
- (189) Статтю витрат “Заробітна плата” формують витрати на основну заробітну плату працівників при реалізації скрапленого газу для населення. Оплата праці проводиться згідно штатного розкладу та колективного договору. Підприємством проводить розрахунок заробітної плати наступним чином:
- (i) розраховується заробітна плата окремо по ГНП або ГНС;
 - (ii) розраховується заробітна плата по доставці від ГНП (ГНС) до дільниць (пунктів обміну балонів);
 - (iii) розраховується заробітна плата по доставці скрапленого газу від дільниць до кінцевого споживача, яка включає заробітну плату по кожній дільниці, що розподіляється на відповідний об’єм газу, що проходить через кожну з дільниць та заробітну плату по доставці до кінцевого споживача (з розрахунку 5 грн за доставку 1 балона).
- (190) Стаття витрат “Транспортування” включає витрати, пов’язані з доставкою скрапленого газу від заводу – виробника до ГНП та вартість послуг по наливу (220 грн/т).
- (191) В Вінницькій області вартість послуг по доставці газу складає 856,52 грн/т. Даний розрахунок був проведений з врахуванням доставки скрапленого газу від заводу – виробника до ГНС автомобільним шляхом, тоді як відповідно до технологічного регламенту 28 тонн в місяць для потреб населення наповнюється на ГНС Станишівка, куди газ доставляється залізницею.
- (192) Придбання протягом 2015 року ПАТ “Вінницягаз” скрапленого газу для побутових потреб населення через спеціалізовані аукціони здійснювалася як у ПАТ “Укргазвидобування”, так і у ПАТ “Укрнафта” на підставі договорів купівлі –

продажу. За інформацією ПАТ “Укрнафта” (лист від 25.08.2015 № 07.2/2379), вартість послуг по наливу включено в ціну скрапленого газу. Тоді як відповідно до договорів, укладених з ПАТ “Укргазвидобування”, покупець самостійно і за власні кошти забезпечує налив скрапленого газу.

- (193) При цьому, у січні – квітні 2015 року скраплений газ для побутових потреб населення Вінницької області придбавався через спеціалізовані аукціони ПАТ “Укрнафта”, де вартість послуг по наливу включено в ціну скрапленого газу.
- (194) До транспортно-заготівельних витрат, що входять до статті витрат “Транспортування” у калькуляціях на відпуск скрапленого газу для потреб населення Вінницької області закладається вартість дизельного палива (зимового) (26,95 грн/л з ПДВ), тоді як відпускна ціна скрапленого газу для побутових потреб населення встановлена з 15.03.2015 і зимовий період закінчувався. Підприємством у підтвердження понесених витрат на придбання дизельного пального та скрапленого газу в якості моторного палива, надано рахунок-фактуру від 02.03.2015 № 915.
- (195) Крім того, до витрат на паливно – мастильні матеріали у калькуляціях на відпуск скрапленого газу для населення закладено скраплений газ, вартість якого складає 11,50 грн/л (з ПДВ). У підтвердження понесених витрат Підприємством надано копію видаткової накладної від 28.02.2015 № АІ-0000021. Разом з тим, за наявною у територіальному відділенні інформацією, протягом лютого – березня 2015 року спостерігалось зростання роздрібних цін реалізації світлих нафтопродуктів та скрапленого газу в якості моторного пального. Проте, починаючи з кінця березня 2015 року роздрібні ціни поступово зменшувалися.
- (196) Сукупність вищезазначених факторів свідчить про завищену вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області у період з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року.
- (197) В той же час проаналізувавши планові калькуляції на відпуск скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької, Хмельницької, Полтавської та Рівненської областей встановлено, що Підприємством застосовуються різні підходи до врахування витрат на опосвідчення та ремонт тари в різних областях. Так, витрати на опосвідчення та ремонт тари в Житомирській, Вінницькій та Київській областях складають 766,34 грн, а до розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу в даних областях закладено 501,34 грн, тобто, 65,42 % витрат, тоді як в Хмельницькій області витрати по даній статті складають 748,13 грн, а закладено 483,13 грн, тобто, фактично 64,58% витрат, в Полтавській області – 576,08 грн, а закладено – 311,08 грн (53,99% витрат), в Рівненській області – 504,05 грн, а закладено – 239,05 грн, тобто, 47,73% витрат.
- (198) Територіальним відділенням виявлені факти невідповідності пунктів, на які здійснювалася доставка скрапленого газу, пунктам, визначеним технологічним процесом наливу скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області.
- (199) Так, згідно технологічного процесу надходження скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області від заводу – виробника у 2014 році здійснювалось лише на ГНС Станишівка (Житомирська область), а у 2015 році – на ГНС Станишівка (Житомирська область) та ГНС Ямпіль (Вінницька область).
- (200) Разом з тим, відповідно до товарно-транспортної накладної від 03.02.2014 № 237 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницязгаз”, розвантажено в м. Немирів (Вінницька обл.), що підтверджується актом приймання за кількістю СВГ від 04.02.2014.

- (201) Відповідно до товарно-транспортних накладних від 03.02.2014 № 234, 235, 236 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено в м. Вінниця, що підтверджується актами приймання за кількістю СВГ від 04.02.2014.
- (202) Відповідно до товарно-транспортних накладних від 22.10.2014 № 1146, 1147 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено на ГНП Ямпіль, що підтверджується актами приймання за кількістю СВГ від 22.10.2014.
- (203) Відповідно до накладних від 22.10.2014 № 434041371 та № 43404363 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено на станції Немирів, що підтверджується актом приймання за кількістю СВГ від 16.10.2014 № 118.
- (204) Відповідно до накладної від 13.09.2014 № 43064419 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено на станції Немирів, що підтверджується актом приймання за кількістю СВГ від 17.09.2014 № 113.
- (205) Відповідно до накладної від 11.09.2014 № 43032630 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено на станції Немирів, що підтверджується актом приймання за кількістю СВГ від 12.09.2014 № 112.
- (206) Відповідно до накладної від 30.08.2014 № 4491305 скраплений газ, закуплений ПАТ “Вінницягаз”, розвантажено на станції Немирів, що підтверджується актом приймання за кількістю СВГ від 02.09.2014 № 99.
- (207) На виявлені факти невідповідності пунктів, на які здійснювалася доставка скрапленого газу, пунктам, які вказані в технологічних регламентах, Підприємством повідомлено, що протягом квітня – серпня 2014 року не відбувалися спеціалізовані аукціони на придбання скрапленого газу для побутових потреб населення. Відповідно, населення недоотримувало у великій кількості скраплений газ. Починаючи з кінця серпня, протягом вересня – жовтня 2014 року на спеціалізованих аукціонах почали закуповувати більші обсяги газу з врахуванням відсутності ресурсу в у квітні – серпні 2014 року. Таким чином, лише потужностями ГНС Станишівка не можливо було вивезти, розвантажити та реалізувати з даного пункту скраплений газ (не вистачало автотранспорту для доставки на ГНС Станишівка через стислий графік відвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення з заводу – виробника). Тому, відповідно було прийнято рішення тимчасово відкрити проміжні склади приймання скрапленого газу для покращення та пришвидшення доставки балонного скрапленого газу до кінцевого споживача по кожній з областей, згідно великої кількості замовлень, а саме: для Вінницької області – ГНС Немирів та ГНС Ямпіль.
- (208) Територіальним відділенням не приймаються дані пояснення, оскільки з 01.09.2014 Підприємством розраховано та застосовано нову ціну 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області з врахуванням того, що доставка та налив скрапленого газу здійснюється на ГНС Станишівка.
- (209) Крім того, ПАТ “Укргазвидобування” листом від 20.08.2015 № 21-06-4835 (вх. Відділення від 25.08.2015 № 1.21/2500) надано інформацію щодо передачі ПАТ “Вінницягаз” скрапленого газу для побутових потреб населення (у період з 01.01.2013 по 01.07.2015) у кінцевих пунктах призначень, що не відповідають технологічним регламентам Підприємства.
- (210) Так, відповідно до наданих ПАТ “Укргазвидобування” скан-копій товарно-транспортних накладних від 29.03.2013 № 169352; від 08.04.2013 № 087743; від 12.04.2013 № 308061; від 16.04.2013 № 308069, де замовником є ПАТ “Вінницягаз”, пунктом розвантаження скрапленого газу для потреб населення є м. Вінниця.

- (211) Відповідно до товарно-транспортних накладних 29.03.2013 № 087715, де замовником є ПАТ “Вінницягаз”, пунктом розвантаження скрапленого газу для населення є м. Луцьк.
- (212) Проте, Підприємство не надало пояснень щодо невідповідності вищезазначених пунктів розвантаження скрапленого газу пунктам, що визначені технологічним процесом, оскільки відповідно до ухвали Корольовського районного суду м. Житомира від 29.09.2014 року у справі № 296/8756/14-к 1-кс/296/2030/14 оригінали документів за 2012 – 2013 роки січень – серпень 2014 року вилучені слідчим управлінням УМВС України в Житомирській області.
- (213) Разом з тим, невідповідність пунктів відвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення, пунктам, які визначені технологічним регламентом призводить до необґрунтованості витрат, на підставі яких розраховується вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області.
- (214) **Отже, суб’єкт господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” внаслідок укладених договору – доручення від 22.11.2012 № 1649/12-юр/390, договорів оренди майна і автотранспортних засобів, закладання до вартості 1 балона скрапленого газу необґрунтованих витрат на оренду майна, налив газу, паливно – мастильні матеріали встановив з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтовані, завищені ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області.**
- (215) Зазначені дії були б неможливими за умов існування у територіальних межах Вінницької області інших суб’єктів господарювання, які б здійснювали реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення, оскільки споживачі (населення) мали б можливість вибору продавця, а суб’єкти господарювання змагалися б між собою за більшу кількість споживачів.
- (216) Враховуючи викладене, дії суб’єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз”, які полягають у встановленні з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих, завищених цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною 1 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (217) Відділенням проаналізовано планові калькуляції ДП “Пропан” на відпуск скрапленого газу населенню у Вінницькій області, що введені в дію з 16.05.2017. В результаті аналізу встановлено, що Підприємством на даний час усунуто порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (218) Листом від 28.03.2017 № 1.20/2-525 ДП “Пропан” було надіслано витяг з подання від 27.03.2017 № 48 “Про попередні висновки у справі № 03–08/25-15”.
- (219) Листом від 28.03.2017 № 1.20/2-524 ПАТ “Вінницягаз” було надіслано витяг з подання від 27.03.2017 № 48 “Про попередні висновки у справі № 03–08/25-15”.
- (220) Листом від 07.04.2017 № 492 (вх. Відділення від 07.04.2017 № 1.21/689) Підприємством надано заперечення до подання про попередні висновки у справі № 03–08/25-15.
- (221) Листом від 10.04.2017 № Vi01.3-AB-1882-0417 (вх. Відділення від 12.04.2017 № 1.21/730) Товариством надано заперечення до подання про попередні висновки у

справі № 03–08/25-15.

- (222) Спростування заперечень суб'єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” на подання про попередні висновки у справі від 27.03.2017 № 48 наведено у додатку 5 до рішення.
- (223) Листом від 04.04.2018 № 997 ДП “Пропан” повідомило, що в цілому погоджується з висновками територіального відділення та висловило прохання врахувати те, що Підприємство співпрацювало з відділенням, надавало повну та достовірну інформацію та документи, та накласти на відповідача у справі мінімальний розмір штрафних санкцій.
- (224) Листом від 29.03.2018 № Vi01.3-СЛ-2316-0318 ПАТ “Вінницягаз” повідомило, що не заперечує щодо встановлення територіальним відділенням факту завищення окремих статей витрат при розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення, проте, не мало на меті одержання надприбутків від діяльності на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення. Також Товариство висловило прохання врахувати його фінансовий стан та застосувати якомога менший штраф при винесенні рішення у справі № 03-08/25-15.
- (225) За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, відповідно до абзацу 2 частини 2 статті 52 зазначеного Закону, передбачена відповідальність у вигляді накладення штрафу на суб'єкт господарювання у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

94. ДОХІД (ВИРУЧКА) ВІДПОВІДАЧІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РОЗРАХУНОК ШТРАФУ.

- (226) Дохід (виручка) ДП “Пропан” за 2017 рік склав _____ тис грн.
- (227) Дохід (виручка) ПАТ “Вінницягаз” за 2017 рік склав _____ тис грн.
- (228) Під час визначення розміру штрафу територіальне відділення пропонує врахувати, що ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз”: співпрацювали з територіальним відділенням в ході розгляду справи; порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополією вчинено ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” вперше; порушення законодавства про захист економічної конкуренції визнано; порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено; чистий збиток ПАТ “Вінницягаз” за 2017 рік становить _____ тис грн; чистий прибуток ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз” за 2017 рік склав _____ тис грн.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 12¹, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статті 48 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що суб'єкт господарювання в особі ДП "Пропан" та ПАТ "Вінницягаз" протягом 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року займав монопольне становище на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Вінницької області з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії суб'єкта господарювання в особі ДП "Пропан" та ПАТ "Вінницягаз", які полягають у встановленні з 10.02.2014 по I півріччя 2015 року економічно необґрунтованих, завищених цін 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною 1 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинення порушення, зазначеного у пункті 2 цього рішення, відповідно до абзацу 2 частини 2 статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", накласти на суб'єкт господарювання в особі ДП "Пропан" та ПАТ "Вінницягаз" штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) грн.

Відповідно до частини 3 статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини 8 статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкти господарювання зобов'язані надіслати на адресу Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини 1 статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

О.В. Безсмертний

Обсяги та вартість придбання ПАТ «Вінницягаз» скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах протягом 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року

Період	Обсяг придбання ПАТ «Вінницягаз» скрапленого газу на спецаукціонах, тис тонн	Вартість придбання ПАТ «Вінницягаз» скрапленого газу на спецаукціонах (без ПДВ та акцизу), тис грн	Середньозважена вартість придбання 1 тонни скрапленого газу, (без ПДВ та акцизу) грн/тонну	Середньозважена вартість придбання ПАТ «Вінницягаз» скрапленого газу на спецаукціонах в перерахунку на 1 балон, грн/ балон (без ПДВ та акцизу)*
Січень 2013 року	0,12	213,85	1782,08	37,42
Лютий 2013 року	0,105	186,34	1774,67	37,27
Березень 2013 року	0,111	196,16	1767,21	37,11
Квітень 2013 року	0,08	149,1	1863,75	39,14
Травень 2013 року	0,08	149,1	1863,75	39,14
Червень 2013 року	0,11	186,4	1694,55	35,59
Липень 2013 року	0,11	186,4	1694,55	35,59
Серпень 2013 року	0,11	186	1690,91	35,51
Вересень 2013 року				
Жовтень 2013 року				
Листопад 2013 року	0,19	340,8	1793,68	37,67
Грудень 2013 року	0,04	62,2	1555,00	32,66
Всього за 2013 рік	1,056	1856,35	1757,91	36,92
Січень 2014 року	0,378	670,96	1775,03	37,28
Лютий 2014 року	0,126	222,9	1769,05	37,15
Березень 2014 року				
Квітень 2014 року				
Травень 2014 року				
Червень 2014 року				
Липень 2014 року				
Серпень 2014 року	0,361	1078,32	2987,04	62,73
Вересень 2014 року	0,339	902,22	2661,42	55,89
Жовтень 2014 року	0,225	599,79	2665,73	55,98
Листопад 2014 року	0,275	733,87	2668,62	56,04
Грудень 2014 року	0,291	774,56	2661,72	55,90
Всього за 2014 рік	1,995	4982,62	2497,55	52,45
Січень 2015 року	0,291	775,06	2663,44	55,93
Лютий 2015 року	0,231	615,54	2664,68	55,96
Березень 2015 року	0,353	940,22	2663,51	55,93
Квітень 2015 року	0,288	767,4	2664,58	55,96
Травень 2015 року				
Червень 2015 року				
Всього за I півріччя 2015 року	1,163	3098,22	2663,99	55,94

*при розрахунку використано ємність 1 балона, який вміщує 21 кг або 50 л скрапленого вуглеводневого газу

Додаток 2 до рішення

від 05.04.2018 № 4-р/к

Обсяги та вартість скрапленого газу, переданого ПАТ “Вінницягаз” на реалізацію ДП “Пропан” за Договором – доручення для побутових потреб населення Вінницької області протягом 2013 – 2014 років та I півріччя 2015 року

Період	Обсяг скрапленого газу, переданого на реалізацію, тис тонн	Вартість скрапленого газу, переданого на реалізацію (без ПДВ та акцизу), тис грн	Середньозважена вартість 1 тонни скрапленого газу, переданого на реалізацію (без ПДВ та акцизу), грн/тону	Середньозважена вартість скрапленого газу, переданого на реалізацію, в перерахунку на 1 балон, грн/ балон (без ПДВ та акцизу)*
Січень 2013 року	0,12	578,496	4801,59	100,83
Лютий 2013 року	0,105	504,07	4801,58	100,83
Березень 2013 року	0,111	530,767	4801,58	100,83
Квітень 2013 року	0,08	403,333	4801,58	100,83
Травень 2013 року	0,08	403,332	4801,57	100,83
Червень 2013 року	0,11	504,168	4801,60	100,83
Липень 2013 року	0,11	504,166	4801,58	100,83
Серпень 2013 року	0,11	549,998	5238,08	110,00
Вересень 2013 року				
Жовтень 2013 року				
Листопад 2013 року	0,19	1097,137	5714,26	120,00
Грудень 2013 року	0,04	222,857	5714,28	120,00
Всього за 2013 рік	1,050	5298,324	5046,02	105,97
Січень 2014 року	0,378	2160	5714,29	120,00
Лютий 2014 року	0,12558	780,38	6214,21	130,50
Березень 2014 року				
Квітень 2014 року				
Травень 2014 року				
Червень 2014 року				
Липень 2014 року				
Серпень 2014 року	0,31372	1954,53	6230,17	130,83
Вересень 2014 року	0,3864	2760	7142,86	150,00
Жовтень 2014 року	0,22499	1607,07	7142,85	150,00
Листопад 2014 року	0,27529	1966,35	7142,83	150,00
Грудень 2014 року	0,29055	2075,36	7142,87	150,00
Всього за 2014 рік	1,99453	13303,69	6670,09	140,07
Січень 2015 року	0,29074	2076,71	7142,84	150,00
Лютий 2015 року	0,18045	1288,93	7142,87	150,00
Березень 2015 року	0,40315	3439,57	8531,74	179,17
Квітень 2015 року	0,28783	2455,71	8531,81	179,17
Травень 2015 року				
Червень 2015 року				
Всього за I півріччя 2015 року	1,16217	9260,92	7968,64	167,34

*при розрахунку використано ємність 1 балона, який вміщує 21 кг або 50 л скрапленого вуглеводневого газу

Обсяги та вартість скрапленого газу, реалізованого ДП “Пропан”
для побутових потреб населення у Вінницькій області
протягом 2013, 2014 року та I півріччя 2015 року

Період	Обсяг реалізованого скрапленого газу, тис тонн	Вартість реалізованого скрапленого газу (без ПДВ та акцизу), тис грн	Середньозважена вартість реалізації 1 тонни скрапленого газу, (без ПДВ та акцизу), грн/тонну	Середньозважена вартість реалізації скрапленого газу, в перерахунку на 1 балон, грн/ балон (без ПДВ та акцизу)*
Січень 2013 року	0,109914	527,76	4801,57	100,83
Лютий 2013 року	0,061215	293,93	4801,60	100,83
Березень 2013 року	0,057981	278,4	4801,57	100,83
Квітень 2013 року	0,125706	603,59	4801,60	100,83
Травень 2013 року	0,077028	359,86	4671,81	98,11
Червень 2013 року	0,080304	385,59	4801,63	100,83
Липень 2013 року	0,09618	461,82	4801,62	100,83
Серпень 2013 року	0,116718	611,38	5238,10	110,00
Вересень 2013 року	0,113505	594,55	5238,10	110,00
Жовтень 2013 року	0,020559	117,48	5714,29	120,00
Листопад 2013 року	0,123921	708,12	5714,29	120,00
Грудень 2013 року	0,107037	611,64	5714,29	120,00
Всього за 2013 рік	1,090068	5554,12	5095,21	107,00
Січень 2014 року	0,122262	698,64	5714,29	120,00
Лютий 2014 року	0,231567	1409,13	6085,19	127,79
Березень 2014 року	0,149772	933,1	6230,14	130,83
Квітень 2014 року	0,000084	0,52	6190,48	130,00
Травень 2014 року	0	0		
Червень 2014 року				
Липень 2014 року	0	0		0,00
Серпень 2014 року	0,200235	1247,5	6230,18	130,83
Вересень 2014 року	0,415611	2968,65	7142,86	150,00
Жовтень 2014 року	0,267183	1908,45	7142,86	150,00
Листопад 2014 року	0,305781	2184,15	7142,86	150,00
Грудень 2014 року	0,292467	2089,05	7142,86	150,00
Всього за 2014 рік	1,984962	13439,19	6770,50	142,18
Січень 2015 року	0,275457	1967,55	7142,86	150,00
Лютий 2015 року	0,162939	1163,85	7142,86	150,00
Березень 2015 року	0,343875	2717,32	7902,06	165,94
Квітень 2015 року	0,270018	2303,73	8531,76	179,17
Травень 2015 року	0,119532	971,25	8125,44	170,63
Червень 2015 року				0,00
Всього за I півріччя 2015 року	1,171821	9123,7	7785,92	163,50

*при розрахунку використано ємність 1 балона, який вміщує 21 кг або 50 л скрапленого вуглеводневого газу

СПРОСТУВАННЯ ЗАПЕРЕЧЕНЬ ВІДПОВІДАЧІВ***Стосовно збільшення розміру винагороди.***

- (1) Підприємство повідомляє, що одним з факторів збільшення розміру винагороди, яку сплачувало ПАТ “Вінницягаз” за реалізацію скрапленого газу є збільшення безпосередньо обсягів реалізації даного скрапленого газу. Крім того, збільшення роздрібних цін за 1 балон скрапленого газу зумовлене: зростанням вартості скрапленого газу на загальнодержавному рівні з 1755,00 грн до 2665,83 грн без ПДВ, зростанням експлуатаційних витрат (підвищення окладів працівникам, збільшенням вартості паливно – мастильних матеріалів та енергоресурсів, витрат на запасні частини, інших витрат), зростанням розміру податків та зборів (введення податку у розмірі 5 відсотків до вартості газу з ПДВ як для підакцизного товару).
- (2) Відділення не погоджується з вищезазначеними запереченнями, оскільки крім об’єктивних факторів для підвищення ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, Підприємством у розрахунок ціни закладались економічно необґрунтовані витрати.

Стосовно виконання рекомендацій адміністративної колегії відділення.

- (3) Підприємство повідомляє, що на виконання рекомендацій адмінколегії територіального відділення від 15.01.2015 № 1-р/к розраховувало планову ціну на 2015 рік, яка введена в дію з 15.03.2015, з урахуванням рекомендацій відділення, зокрема, детального розподілу об’єктів орендованого майна. Відповідно до розпорядження Вінницької обласної державної адміністрації від 11.02.2005 № 40 граничний рівень рентабельності на газ вуглеводневий для побутових потреб населення встановлено у розмірі 7% до економічно обґрунтованих власних витрат підприємства для всіх видів суб’єктів підприємницької діяльності, що реалізують населенню для побутових потреб скраплений газ. Тому, Підприємство вважає, що може на свій розсуд застосовувати рівень рентабельності при формуванні ціни на скраплений газ для побутових потреб населення Вінницької області від 0,01% до 6,99%.
- (4) Відділення не погоджується з вищезазначеними запереченнями з наступних причин.
- (5) На виконання даних рекомендацій Підприємством повідомлено, що ним вжито всіх заходів щодо встановлення економічно обґрунтованого та прозорого механізму формування ціни на балонний скраплений газ для побутових потреб населення, зокрема:
 - (i) при розрахунку ціни на скраплений газ застосовувався єдиний підхід та єдиний механізм ціноутворення на підприємстві (Підприємством розрахована планова вартість скрапленого газу для побутових потреб населення, яка становить 180,00 грн в Житомирській та Вінницькій областях, 189,58 грн – в Київській області та 184,80 грн в Хмельницькій області. Разом з тим, Підприємством у

вищезазначених чотирьох областях застосовувалася вартість 1 балона у розмірі 180 грн, що складає 100% від планової вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської та Вінницької області, 94,95% та 97,40%, відповідно, від планової вартості 1 балона скрапленого в Київській та Хмельницькій областях);

- (ii) вжито заходів щодо розподілу об'єктів орендованого майна для відображення у собівартості економічно обґрунтованих витрат у розрахунку ціни на 2015 році (при аналізі наданих калькуляцій вартості 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Житомирської, Київської, Вінницької та Хмельницької областей встановлено, що витрати на оренду майна не закладені до калькуляцій);
 - (iii) при формуванні вартості 1 балона Підприємство прийняло за основу єдиний рівень рентабельності, відповідно до розпорядження голови Житомирської обласної державної адміністрації від 07.07.2006 № 224 (разом з тим, Підприємством визначено різні рівні рентабельності при розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу: так для побутових потреб населення Житомирської області рентабельність визначена на рівні 4,43%, для побутових потреб населення Вінницької області – 4,15%; для побутових потреб населення Київської області – 0,31%, для побутових потреб населення Хмельницької області – 0,17%);
 - (iv) відобразило зміни в Положенні про калькулювання на скраплений газ (роботи, послуги) на 2015 рік.
- (6) Таким чином, спостерігається нерівний підхід до застосування вартості 1 балона скрапленого газу в різних областях України, в тому числі і до закладеного рівня рентабельності. Тобто, рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 15.02.2015 № 1рк/к не виконані в повному обсязі.

Стосовно транспортно-заготівельних витрат у калькуляціях на відпуск скрапленого газу в 2015 році.

- (7) Підприємством повідомлено, що відпускні ціни по всіх областях встановлено з 15.03.2015, а калькуляції розраховувалися в кінці лютого 2015 року. Для планування та економічного обґрунтування вартості паливно-мастильних матеріалів, а саме: дизельного пального та комерційного скрапленого газу, який використовується для заправки власного та орендованого транспорту на момент формування планової калькуляції були враховані існуючі на той момент ціни, що відповідає Методичним положенням з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації, затвердженим наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394.
- (8) Також Підприємством вказано, що розрахунок витрат на доставку скрапленого газу від заводу – виробника для споживачів Вінницької області проводився з урахуванням доставки 232 тонн газу автомобільним транспортом та 28 тонн газу – залізничним транспортом.
- (9) Відділення часково погоджується з даними твердженнями Підприємства в частині правильності розрахунку витрат на доставку скрапленого газу від заводу – виробника для споживачів Вінницької області.
- (10) Із запереченнями Підприємства щодо вартості паливно – мастильних матеріалів Відділення не погоджується з наступних причин.

- (11) Підприємством до планових калькуляцій закладено вартість паливно-мастильних матеріалів, яка була на момент формування ціни, без врахування можливості коливання.
- (12) Разом з тим, територіальним відділенням для власних потреб щосереди проводяться моніторинги роздрібних цін на світлі нафтопродукти, за результатами яких спостерігається тенденція сезонного збільшення вартості пального та скрапленого газу у період лютого – березня 2015 року, але, починаючи з кінця березня 2015 року дана вартість поступово зменшується.
- (13) Крім того, Підприємство при формуванні ціни керується Положенням про калькулювання на скраплений газ (роботи, послуги) на 2015 рік, в розділі II якого передбачено, що формування ціни реалізації скрапленого газу здійснюється на основі планової, а не фактичної собівартості.
- (14) Планова ж собівартість формується враховуючи витрати попередніх періодів. Інформація щодо зміни вартості дизельного пального та скрапленого газу, що використовується в якості моторного пального, згідно з моніторингами територіального відділення, наведена нижче.

Дата	Максимальна ціна на дизельне пальне (грн/л з урахуванням ПДВ)	Мінімальна ціна на дизельне пальне (грн/л з урахуванням ПДВ)
03.12.2014	17,00	15,90
10.12.2014	17,00	15,90
17.12.2014	16,99	15,70
24.12.2014	18,90	15,90
31.12.2014	18,90	15,90
06.01.2015	16,99	16,40
14.01.2015	16,99	15,10
21.01.2015	17,59	15,70
28.01.2015	17,49	15,50
04.02.2015	17,49	15,50
11.02.2015	19,59	17,00

Дата	Максимальна ціна на дизельне пальне (грн/л з урахуванням ПДВ)	Мінімальна ціна на дизельне пальне (грн/л з урахуванням ПДВ)
18.02.2015	21,99	19,80
25.02.2015	26,49	23,00

Дата	Максимальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)	Мінімальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)
03.12.2014	8,89	8,45
10.12.2014	8,90	8,30
17.12.2014	8,90	8,20
24.12.2014	8,69	7,99
31.12.2014	8,69	8,10
06.01.2015	8,50	8,15
14.01.2015	8,69	8,00
21.01.2015	8,39	7,80
28.01.2015	8,20	7,50
04.02.2015	8,05	7,20
11.02.2015	8,00	7,10

Дата	Максимальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)	Мінімальна ціна на скраплений газ, що використовується у якості моторного палива (грн/л з урахуванням ПДВ)
18.02.2015	8,00	7,10
25.02.2015	9,99	7,10

- (15) Тоді як, відповідно до видаткової накладної від 28.02.2015 № АІ-0000021, вартість скрапленого, газу, що закладається до калькуляції становить 11,50 грн з ПДВ. В розрахунок транспортно-заготівельних витрат Підприємством закладалася вартість дизельного пального (зимового) у розмірі 22,458 грн без ПДВ (або 26,95 грн з ПДВ) та надано у підтвердження рахунок-фактуру від 02.03.2015.

Щодо включення вартості послуг по наливу в ціну скрапленого газу.

- (16) Підприємство зазначає, що відповідно до Методичних положень з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємствах з газопостачання та газифікації, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 20.10.2006 № 394, облікової політики підприємства на 2015 рік, Положення з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, яке затверджено ПАТ “Житомиргаз” передбачено, що формування ціни здійснюється на основі планової, а не фактичної собівартості. У 2013 – 2014 роках скраплений газ для побутових потреб населення закуповувався Товариством, як у ПАТ “Укргазвидобування” так і в ПАТ “Укрнафта”.
- (17) Тому, при закупівлі на спеціалізованих аукціонах скрапленого газу для населення підприємство не володіє інформацією та не може знати наперед, який саме суб’єкт буде продавати скраплений газ на аукціоні.
- (18) Відділення не погоджується з даним запереченням, оскільки розрахунок планової собівартості здійснюється з врахуванням витрат попередніх періодів. Так, в акті перевірки № 1.15/2АК наведено обсяги закупівлі скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області з моменту укладання договору – доручення.
- (19) Проаналізувавши інформацію, наведену у вказаних таблицях, можна побачити, що закупівля здійснювалася, як у ПАТ “Укргазвидобування”, так і в ПАТ “Укрнафта”. Так, у 2014 році із 2285,69 тонн придбаного на спеціалізованому аукціоні скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, 1467,97 тонн або 64,2% газу було придбано у ПАТ “Укрнафта”. У січні – березні 2015 року скраплений газ для побутових потреб населення Вінницької області було придбано лише у ПАТ “Укрнафта”.
- (20) Крім того, Положенням з планування, обліку витрат і калькулювання собівартості реалізації скрапленого газу (робіт, послуг) по ДП “Пропан” ПАТ “Житомиргаз”, яке затверджено ПАТ “Житомиргаз” передбачено, що ціни на реалізацію скрапленого газу можуть переглядатись, зокрема, при зміні вартості послуг з транспортування та наливу скрапленого газу.

- (21) Таким чином, Підприємство необґрунтовано закладає до собівартості витрати на послуги з наливу скрапленого газу на весь обсяг його закупівлі.

Щодо врахування витрат на опосвідчення та ремонт тари в областях.

- (22) Підприємством зазначено, що відсоток балонів, які необхідно опосвідчити та відремонтувати розраховано на основі акту обстеження балонів.
- (23) Дані акти передбачають різні відсотки балонів, які потребують опосвідчення та ремонту.
- (24) Відповідно до цього і економічно обґрунтовані витрати різні.
- (25) Разом з тим, при розрахунку витрат на опосвідчення, які відображені в калькуляції (з 15.03.2015), був застосований єдиний підхід, а саме, з економічно обґрунтованих витрат по всіх областях було знято сталу (одну) суму в розмірі 265,00 грн.
- (26) Відділення не погоджується з твердженням Підприємства щодо єдиного підходу при розрахунку витрат на опосвідчення та ремонт тари, оскільки при різному відсотку опосвідчення та ремонту балонів, сума, на яку Підприємство зменшує витрати повинна змінюватися пропорційно до потреби в опосвідченні, яка визначається Підприємством у відсотковому значенні а не на сталу величину для побутових споживачів всіх областей, що обслуговуються Підприємством, що призводить до перекладання частини витрат на опосвідчення та ремонт тари на споживачів інших областей.
- (27) Так, витрати на опосвідчення та ремонт тари в Житомирській, Вінницькій та Київській областях складають 766,34 грн, а до розрахунку вартості 1 балона скрапленого газу в даних областях закладено 501,34 грн, тобто, 65,42 % витрат, тоді як в Хмельницькій області витрати по даній статті складають 748,13 грн, а закладено 483,13 грн, тобто, фактично 64,58% витрат, в Полтавській області – 576,08 грн, а закладено – 311,08 грн (53,99% витрат), в Рівненській області – 504,05 грн, а закладено – 239,05 грн, тобто, 47,73% витрат.

Стосовно фактів виявлених невідповідностей пунктів, на які здійснювалася доставка скрапленого газу.

- (28) Підприємство повідомило, що протягом квітня – серпня 2014 року не відбувалися спеціалізовані аукціони на придбання скрапленого газу для побутових потреб населення. Відповідно, населення недоотримувало у великій кількості скраплений газ. Починаючи з кінця серпня, протягом вересня – жовтня 2014 року на спеціалізованих аукціонах почали закуповувати більші обсяги газу з врахуванням квітня – серпня 2014 року. Таким чином, лише потужностями ГНС Станишівка не можливо було вивезти, розвантажити та реалізувати з даного пункту скраплений газ (не вистачало автотранспорту для доставки на ГНС Станишівка через стислий графік відвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення з заводу – виробника). Тому, відповідно було прийнято рішення тимчасово відкрити проміжні склади приймання скрапленого газу для покращення та пришвидшення доставки балонного скрапленого газу до кінцевого споживача по кожній з областей, згідно великої кількості замовлень, а саме: для Вінницької області – ГНС Немирів та ГНС Ямпіль.
- (29) Підприємство вважає, що вищезазначені дії дали йому змогу вчасні і якісно виконати зобов'язання щодо оперативного забезпечення скрапленим газом населення Вінницької області.

- (30) Відділення не погоджується із такими запереченням, оскільки невідповідність пунктів розвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення, пунктам, які визначені технологічним регламентом, відбувалось і в лютому 2014 року (ТТН від 03.02.2014 № 237 пункт розвантаження – м. Немирів, ТТН від 03.02.2014 №№ 234, 235, 236 пункт розвантаження – м. Вінниця, ТТН від 30.08.2014 № 4491305 пункт розвантаження – м. Немирів). Також невідповідність пунктів розвантаження простежується і у березні – квітні 2013 року, де пунктами розвантаження були м. Вінниця і м. Луцьк. Крім того, невідповідність пунктів розвантаження скрапленого газу для побутових потреб населення, пунктам, які визначені технологічним регламентом, призводить до необґрунтованості витрат на транспортування скрапленого газу до ГНС та ГНП, на яких проводиться безпосереднє наповнення газу в балони, на підставі яких розраховується вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення.

Стосовно бар'єрів вступу на ринок реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Вінницької області.

- (31) ПАТ “Вінницягаз” вважає, що Відділенням не наведено належне роз'яснення в чому саме полагають екологічний та адміністративний бар'єри доступу на ринок реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, як наявність значної конкуренції на ринку вплине на наявність або відсутність вказаних бар'єрів. Товариство вважає, що економічні та організаційні обмеження не є бар'єрами вступу на ринок, оскільки необхідність одержання дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та вартість такого дозволу регламентована відповідними постановами Кабінету Міністрів України. Процедура отримання дозволу є простою і прозорою. Значні фінансові витрати для організації виробництва, на думку Товариства, є поняттям абстрактним і не є об'єктивно доведеним фактом. Стосовно наявності бар'єру, що полягає у наймі кваліфікованих працівників, то на даний час функціонує велика кількість акредитованих навчальних закладів, які надають послуги по підготовці спеціалістів у різних галузях.
- (32) Відділення не погоджується із такими запереченням, оскільки відповідно до пункту 2.2 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема, особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.
- (33) Пунктами 9.2 та 9.3 вказаної Методики встановлено, що бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи). Наявність хоча б одного бар'єру вступу на ринок, що не може бути подоланий суб'єктом господарювання протягом 1 – 2 років унаслідок неможливості компенсації за цей час витрат, необхідних для вступу на ринок, розглядається як ознака того, що суб'єкт господарювання не є потенційним конкурентом. Таким чином, при визначенні наявності бар'єрів вступу на ринок не визначається вплив на них значної конкуренції на ринку. Разом з тим, наявність бар'єрів вступу на ринок суттєво впливає на можливості та бажання

потенційних конкурентів щодо їх входу на певний ринок товару (товарної групи). Зокрема, необхідність придбання чи одержання в оренду земельної ділянки для розміщення виробничої бази (розміщення наземних чи підземних резервуарів для зберігання закупленого на спеціалізованому аукціоні скрапленого газу для побутових потреб населення, ГНП (ГНС) для заправки скрапленого газу у балони, складу для зберігання наповнених газом та порожніх балонів, тощо), наявність значних коштів для організації виробничої бази та набуття у власність або у довгострокову оренду земельної ділянки, а також присутність на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення вже діючого на ньому підприємства, яке має напрацьовану клієнтську базу, ставить під сумнів у потенційного конкурента доцільність входження на такий ринок, оскільки не дає гарантії його закріплення на ринку та повернення витрат на входження на ринок.

Стосовно поняття “значна конкуренція”.

- (34) Товариство вказує а те, що Відділенням не проведено альтернативний розрахунок статей витрат, який би засвідчив завищення витрат при встановленні ціни 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, та не наведено доказів, що базуються на економічному аналізі ринку із значною конкуренцією, тобто, фактичного встановлення інших цін за умов існування значної конкуренції на ринку, зниження витрат Товариства, що закладені у ціну 1 балона скрапленого газу.
- (35) Відділення не погоджується із такими запереченням, оскільки факти економічно необґрунтованих витрат, що закладені відповідачем у вартість 1 балона скрапленого газу для побутових потреб населення Вінницької області, наведені у поданні про попередні висновки у справі № 03-08/25-15 та містяться у матеріалах справи.
- (36) Крім того, дії суб'єкта господарювання в особі ДП “Пропан” та ПАТ “Вінницягаз” кваліфікуються як зловживання монопольним становищем. Відповідно до Коментаря Закону України “Про захист економічної конкуренції” на основі порівняльного аналізу з правилами конкуренції Європейського Союзу поняття зловживання – це лише питання доведення факту, об'єктивної сторони правопорушення і не вимагає жодного аналізу суб'єктивної сторони, намірів домінуючої фірми. Немає потреби доводити, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем є наслідком навмисних дій домінуючого суб'єкта господарювання. Також поняття зловживання не вимагає завдання шкоди конкуренції або інтересам торговельних партнерів чи споживачів. Поведінка домінуючої фірми може розглядатись як зловживання, навіть якщо вона і не досягає такої мети. Достатньо того, що негативні наслідки можна передбачити. Положення неможливості за умов існування значної конкуренції на ринку стосується цін як придбання так і продажу товарів (послуг), що їх домінуюча фірма може нав'язати споживачам, оскільки за відсутності ефективної конкуренції на ринку останні не мають взагалі або мають недостатньо альтернативних каналів для придбання необхідних їм товарів, і тому змушені мати справу з інковим лідером, якого неможливо уникнути.

